

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

Europejski Fundusz Społeczny
SPO ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH

KRAJOWY STANDARD
KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Blacharz samochodowy
(721303)

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich, projekt „Opracowanie i upowszechnienie krajowych standardów kwalifikacji zawodowych”.

KRAJOWY STANDARD KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Blacharz samochodowy (721303)

Autorzy

- **mgr inż. Andrzej Łaziński**
Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
- **mgr inż. Andrzej Żelasko**
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7, Łódź

Konsultant ds. metodologii

- **dr inż. Bożena Zajac**
Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Recenzenci

- **prof. PŁ dr hab. inż. Krzysztof Pacholski**
Instytut Elektrotechniki Teoretycznej, Metrologii i Materiałoznawstwa Politechniki Łódzkiej
- **dr inż. Stanisław Skawiński**
Instytut Pojazdów Politechniki Łódzkiej

Ewaluatorzy zewnętrzni

- **mgr Andrzej Bawolak**
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3, Tomaszów Mazowiecki
- **mgr inż. Krzysztof Kołodziejczyk**
Stowarzyszenie Rzeczników Techniki Samochodowej i Ruchu Drogowego, Łódź
- **mgr inż. Maciej Okniński**
Urząd Miasta Łodzi, Oddział Nadzoru i Kontroli Stacji Kontroli Pojazdów

Komisja zatwierdzająca

- **dr inż. Witold Opasewicz** – przewodniczący
Ośrodek Doskonalenia Kadr Stowarzyszenia Inżynierów Mechaników Polskich, Łódź
- **inż. mech. Mirosław Wilk**
Firma Pruszyński-Kaluźny Sp. z o.o.
dr inż. Jan Karczmarek
Firma Common S.A., Łódź
- **dr inż. Dariusz Wrąbel**
Politechnika Łódzka; Firma TW Mechatronik, Łódź
- **dr inż. Jan Wajand**
TRAX Opel Sp. z o. o., Łódź

© Copyright by Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, 2007
ISBN 978-83-7204-503-4 [86]

Wydawnictwo Instytutu Technologii Eksploatacji – PIB
26-600 Radom, ul. K. Pułaskiego 6/10, tel. (048) 364-42-41, fax (048) 364-47-65
e-mail: instytut@itee.radom.pl <http://www.itee.radom.pl>

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
1. Podstawy prawne wykonywania zawodu	9
2. Syntetyczny opis zawodu	9
3. Stanowiska pracy	10
4. Zadania zawodowe	10
5. Składowe kwalifikacji zawodowych	11
6. Korelacja między zadaniami zawodowymi a składowymi kwalifikacji zawodowych	11
7. Kwalifikacje ponadzawodowe	12
8. Specyfikacja kwalifikacji ogólnozawodowych, podstawowych i specjalistycznych dla zawodu	13

Wstęp

Gospodarka oparta na wiedzy i współczesny rynek pracy potrzebują instrumentów wspierających rozwój zasobów ludzkich. W związku z tym duże nadzieje wiąże się z ustanowieniem norm kwalifikacyjnych, które pozwoliłyby z jednej strony zwiększyć przejrzystość kwalifikacji zawodowych potrzebnych gospodarce, a z drugiej strony mogłyby być wykorzystywane do poprawy jakości kształcenia i doskonalenia zawodowego w systemie szkolnym i pozaszkolnym.

Podstawę prawną tworzenia w Polsce systemu krajowych standardów kwalifikacji zawodowych stanowi Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.), w której określono m.in. (Art. 4), że:

„...Minister właściwy do spraw pracy realizuje zadania na rzecz rynku pracy przez dążenie do uzyskania wysokiego poziomu i rozwoju zasobów ludzkich, w szczególności przez:

- *prowadzenie badań i analiz rynku pracy,*
- *ustalanie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy,*
- *koordynowanie opracowywania standardów kwalifikacji zawodowych dla zawodów występujących w klasyfikacji zawodów i specjalności oraz prowadzenie baz danych o standardach kwalifikacji...”.*

W Polsce nadzorem i koordynacją opracowywania standardów kwalifikacji zawodowych o randze krajowej zajmuje się Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Będą one uaktualniane okresowo w miarę potrzeb i zmian w wykonywaniu zawodu.

Zbiór sukcesywnie opracowywanych krajowych standardów kwalifikacji zawodowych jest udostępniany w internetowej bazie danych, założonej na serwerze Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej <http://www.standardyiszkolenia.praca.gov.pl>.

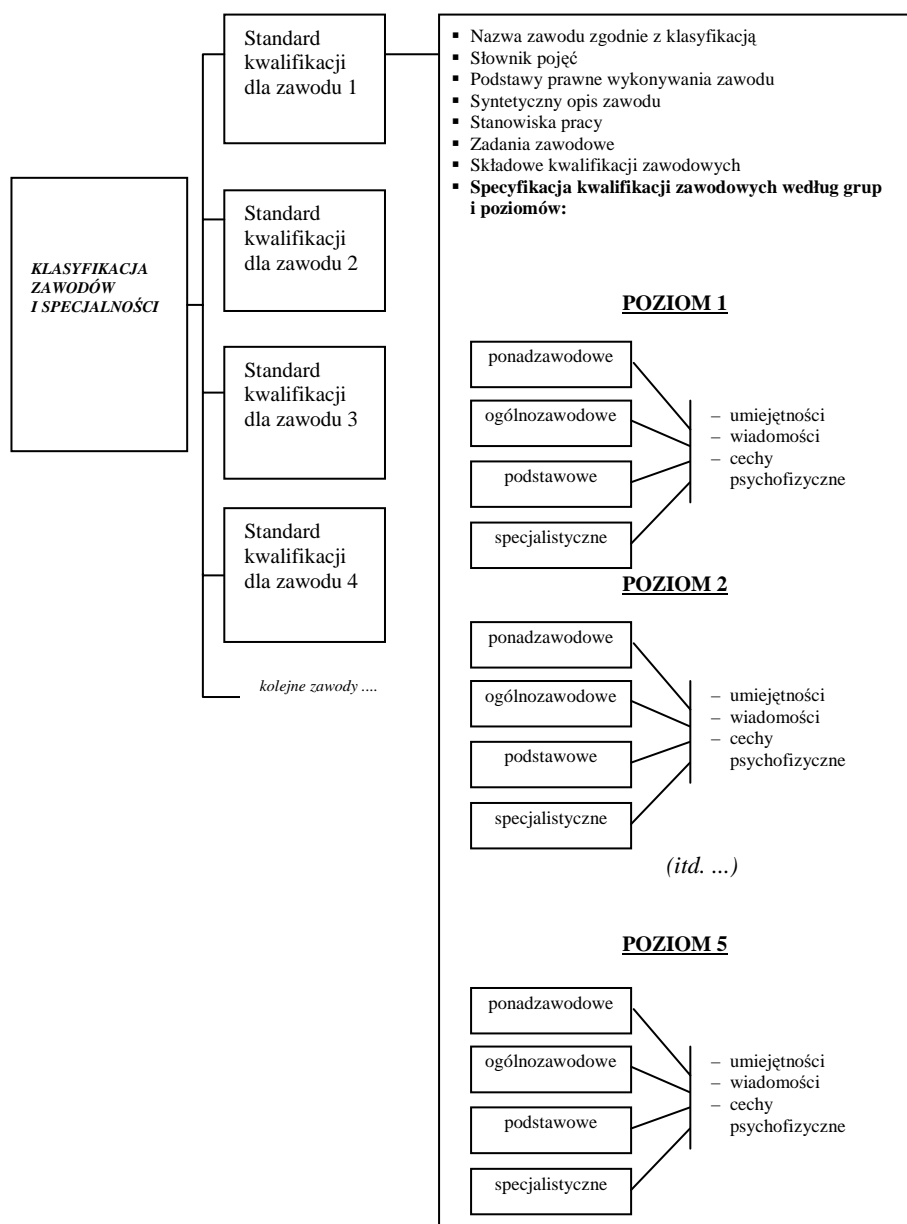
Opis standardu zawiera następujące elementy:

1. **Podstawy prawne** wykonywania zawodu (zawierają przepisy związane ściśle z wykonywaniem zawodu).
2. Syntetyczny **opis zawodu**.
3. Wykaz **stanowisk pracy** z przyporządkowaniem do pięciu poziomów kwalifikacji.
4. Wykaz **zadań zawodowych**.
5. Wykaz **składowych kwalifikacji zawodowych**.
6. Zbiory **umiejętności, wiadomości i cech psychofizycznych** pracownika przyporządkowane do:
  - pięciu **poziomów kwalifikacji zawodowych**,
  - grup kwalifikacji: **ponadzawodowych, ogólnozawodowych, podstawowych i specjalistycznych**.

W obecnym stanie prawnym standardy kwalifikacji zawodowych nie są obligatoryjnym dokumentem. Aktualnie opracowane standardy funkcjonują na zasadzie dokumentu rekomendowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej i mogą być wykorzystywane przez zainteresowane osoby i instytucje do różnych celów, np. poradnictwa zawodowego, dostosowania ofert pracy do kwalifikacji

osób poszukujących pracy, oceny „luki kwalifikacyjnej” osób bezrobotnych i poszukujących pracy, opracowania programów staży i praktyk zawodowych w ramach przygotowania zawodowego, przygotowania podstaw programowych kształcenia w zawodzie, programów kształcenia i doskonalenia zawodowego.

Model krajowych standardów kwalifikacji zawodowych przedstawia rys. 1.

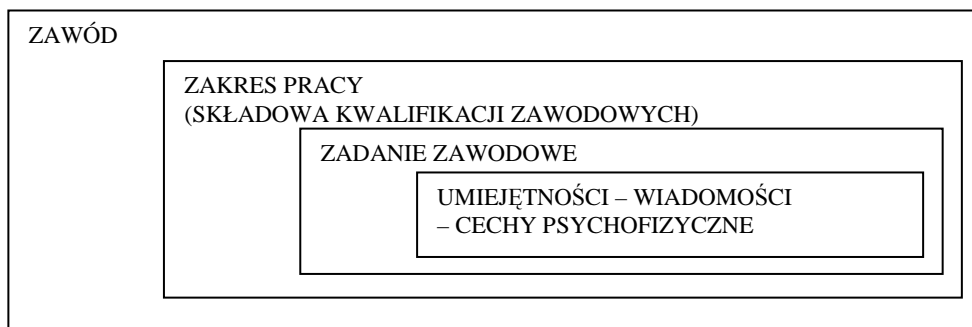
Rys. 1. Model krajowych standardów kwalifikacji zawodowych

* * *

Krajowy standard kwalifikacji zawodowych powstaje w oparciu o analizę zawodu, która polega na wyodrębnieniu **zakresów pracy** w zawodzie oraz typowych **zadań zawodowych Z-n** ($n = 1, 2, 3 \dots$). Przyjęto, że zakres pracy ma odpowiadać potrzebom rynku pracy, tzn. powinna istnieć możliwość zatrudnienia pracownika w danym zakresie pracy, na jednym lub kilku stanowiskach. Zakresom prac przyporządkowano tzw. **składowe kwalifikacji zawodowych K-i** ($i = 1, 2, 3 \dots$). Każdej składowej kwalifikacji zawodowych przyporządkowano co najmniej jedno (najczęściej kilka) zadań zawodowych. Korelację między zadaniami zawodowymi a składowymi kwalifikacji zawodowych przedstawia tabela 2 opisu standardu.

W kolejnym kroku analizy każde zadanie zawodowe rozpisane zostało na zbiory: umiejętności, wiadomości i cech psychofizycznych. W grupie kwalifikacji podstawowych dla zawodu i specjalistycznych poszczególnym umiejętnościom, wiadomościom i cechom psychofizycznym przyporządkowano oznaczenia tych składowych kwalifikacji zawodowych K-i, w których dana umiejętność, wiadomość i cecha jest wykorzystywana. W grupie kwalifikacji ogólnozawodowych i ponadzawodowych nie indeksuje się umiejętności, wiadomości i cech psychofizycznych symbolami K-i, gdyż z definicji są one przypisane do wszystkich składowych kwalifikacji zawodowych K-i.

Rysunek 2 przedstawia etapy analizy zawodu.

Rys. 2. Etapy analizy zawodu

Zbiory umiejętności, wiadomości i cech psychofizycznych przypisane zostały do czterech grup kwalifikacji: ponadzawodowych, ogólnozawodowych, podstawowych dla zawodu i specjalistycznych, które różnią się zasięgiem i stopniem ogólności.

Kwalifikacje ponadzawodowe opisane są zbiorami umiejętności, wiadomości i cech psychofizycznych wspólnych dla branży lub sektora gospodarki, w której zawód funkcjonuje (np. branża budowlana, informatyczna). Kwalifikacje ponadzawodowe obejmują także kwalifikacje kluczowe, które definiuje się jako wspólne dla wszystkich zawodów. **Kwalifikacje ogólnozawodowe** są wspólne dla wszystkich zakresów pracy w zawodzie, czyli dla tzw. składowych kwalifikacji

zawodowych K-i. **Kwalifikacje podstawowe** dla zawodu są charakterystyczne dla jednej lub kilku (ale nie wszystkich) składowych kwalifikacji zawodowych. **Kwalifikacje specjalistyczne** także są charakterystyczne dla jednej lub kilku (ale nie wszystkich) składowych kwalifikacji zawodowych, ale ponadto są to umiejętności, wiadomości i cechy psychofizyczne rzadziej występujące w zawodzie, które wykonuje stosunkowo mała grupa pracowników wyspecjalizowanych w dość wąskiej działalności w ramach zawodu. Rysunek 3 przedstawia zasięg poszczególnych rodzajów kwalifikacji zawodowych.

W Krajowym Standardzie Kwalifikacji Zawodowych zdefiniowano **pięć poziomów kwalifikacji**. Uporządkowanie kwalifikacji zawodowych według poziomów ma na celu ukazanie złożoności pracy, stopnia trudności i ponoszonej odpowiedzialności. Zasadą było niemieszanie ze sobą dwóch kwestii: wykształcenia towarzyszącego zdobywaniu kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności wymaganych do wykonywania pracy na typowych stanowiskach pracy w zakładach pracy. Przyjęto nadrzędność wymagań stawianych pracownikom na stanowiskach pracy nad wymaganiami określonymi w podstawach programowych kształcenia w zawodzie i wynikającymi z nich wymaganiami programów nauczania oraz wymaganiami zewnętrznych egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe.

Rys. 3. Zasięg rodzajów kwalifikacji zawodowych

Na **poziomie pierwszym** umieszcza się umiejętności towarzyszące pracom prostym, rutynowym, wykonywanym pod kierunkiem i pod kontrolą przełożonego. Najczęściej jest to praca wykonywana indywidualnie. Do wykonywania pracy na poziomie pierwszym wystarcza przyuczenie. Osoba wykonująca pracę ponosi za nią indywidualną odpowiedzialność za działania zwinione.

Poziom drugi wymaga samodzielności i samokontroli przy wykonywaniu typowych zadań zawodowych. Pracownik potrafi pracować w zespole pod nadzorem kierownika zespołu. Ponosi indywidualną odpowiedzialność za działania zawinione.

Na poziomie trzecim kwalifikacji zawodowych pracuje pracownik, który wykonuje złożone zadania zawodowe. Złożoność zadań generuje konieczność posiadania umiejętności rozwiązywania nietypowych problemów towarzyszących pracy. Pracownik potrafi kierować małym, kilku- lub kilkunastoosobowym zespołem pracowników. Ponosi odpowiedzialność zarówno za skutki własnych działań, jak i za działania kierowanego przez siebie zespołu.

Poziom czwarty wymaga od pracownika umiejętności wykonywania wielu różnorodnych, często skomplikowanych i problemowych zadań zawodowych. Zadania te mają charakter techniczny, organizacyjny i specjalistyczny oraz wymagają samodzielności powiązanej z poczuciem ponoszenia wysokiej osobistej odpowiedzialności. Pracownik musi potrafić kierować zespołami średniej i dużej liczebności, od kilkunastu do kilkudziesięciu osób, podzielonymi na podzespoły.

Poziom piąty reprezentują pracownicy, którzy kierują organizacjami i podejmują decyzje o znaczeniu strategicznym. Potrafią diagnozować, analizować i prognozować złożoną sytuację gospodarczą i ekonomiczną oraz wdrażać swoje pomysły do praktyki organizacyjnej i gospodarczej. Są w pełni samodzielni, działający w sytuacjach przeważnie problemowych, ponoszący odpowiedzialność i ryzyko wynikające z podejmowanych decyzji i działań. Pracownicy ci ponoszą także odpowiedzialność za bezpieczeństwo i rozwój zawodowy podległych im osób i całej organizacji.

1. Podstawy prawne wykonywania zawodu¹

- Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz.1807 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów, których ponowne użycie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego lub negatywnie wpływa na środowisko (Dz. U. Nr 201, poz.1666).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy czyszczeniu powierzchni, malowaniu i metalizacji natryskowej (Dz. U. Nr 237, poz. 2003).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz. U. Nr 120, poz. 1021, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 kwietnia 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach spawalniczych (Dz. U. Nr 40, poz. 470).

2. Syntetyczny opis zawodu

Blacharz samochodowy wykonuje swoje zadania zawodowe zarówno w małych zakładach naprawczych, autoryzowanych stacjach obsługi, jak i w dużych przedsiębiorstwach mechaniki pojazdowej. Wykonuje on swoją pracę najczęściej pod kierownictwem brygadzysty lub kierownika działu.

Blacharz samochodowy może też prowadzić samodzielną działalność gospodarczą.

Praca blacharza samochodowego na ogół wykonywana jest w pomieszczeniach zamkniętych, wentylowanych. W dużych przedsiębiorstwach są to hale produkcyjne, a zakładach usługowych – blacharskie stanowiska naprawcze (sporadycznie praca może być wykonywana na wolnym powietrzu).

---

¹ Stan prawny na dzień 31 marca 2007 r.

Do głównych zadań zawodowych blacharza samochodowego zalicza się: przygotowanie pojazdu do naprawy, wykonywanie naprawy lub wymiany uszkodzonych elementów, kontrolowanie jakości wykonanych prac oraz utrzymywanie w dobrym stanie technicznym narzędzi i urządzeń na stanowisku pracy. Blacharz samochodowy bardzo często współpracuje z mechanikiem samochodowym i lakiernikiem samochodowym.

Zawód blacharza samochodowego wymaga dobrego stanu zdrowia, tym bardziej że charakter zadań zawodowych zmusza go do wykonywania czynności w pozycjach wymuszonych. Ważnymi cechami psychofizycznymi są: sprawność fizyczna i manualna, ostrość wzroku, cierpliwość oraz uzdolnienia techniczne. Zagrożeniami w pracy są hałas i zanieczyszczenie powietrza.

Blacharze samochodowi mają do czynienia z przyrządami kontrolno-pomiarowymi, w których jest wykorzystywana technika komputerowa oraz urządzeniami zasilanymi energią elektryczną i sprężonym powietrzem.

3. Stanowiska pracy

Tabela 1. Przyporządkowanie stanowisk pracy do poziomów kwalifikacji zawodowych

Poziom kwalifikacji zawodowych	Typowe stanowiska pracy	UWAGI
1	*)	
2	– Blacharz samochodowy.	
3	– Brygadzysta.	
4	*)	
5	*)	

*) Nie zidentyfikowano w badaniach.

4. Zadania zawodowe

- Z-1. Organizowanie własnego stanowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska.
- Z-2. Dobieranie materiałów stosowanych w blacharstwie samochodowym.
- Z-3. Posługiwanie się dokumentacją techniczną.
- Z-4. Przygotowywanie samochodu do naprawy nadwozia.
- Z-5. Wykonywanie operacji obróbki ręcznej i mechanicznej blach.
- Z-6. Wykonywanie operacji kształtowania blachy.
- Z-7. Wykonywanie napraw uszkodzonych elementów nadwozia.
- Z-8. Dokonywanie wymiany elementów nadwozia.
- Z-9. Wykonywanie kompleksowych napraw nadwozia z użyciem urządzeń pomiarowo-naprawczych.
- Z-10. Przeprowadzanie konserwacji i zabezpieczenia antykorozyjnego samochodu.
- Z-11. Kwalifikowanie pojazdu lub elementów nadwozia do naprawy.

- Z-12. Współpraca w zespole, organizacja pracy własnej i zespołu.
 Z-13. Ocena prawidłowości wykonanych napraw blacharskich.

5. Składowe kwalifikacji zawodowych

- K-1. Dokonywanie oględzin i pomiarów oraz podejmowanie decyzji o sposobie wykonania naprawy uszkodzonego nadwozia.
 K-2. Wykonywanie naprawy nadwozia przy użyciu maszyn i urządzeń blacharskich.
 K-3. Wykonywanie naprawy lub wymiany uszkodzonych elementów nadwozia.
 K-4. Kontrolowanie jakości wykonanych prac blacharskich – zgodności wykonania z wymaganiami dokumentacji technicznej pojazdu, wymaganiami użytkowymi, zasadami bezpieczeństwa, ppoż. i ochrony środowiska.

6. Korelacja między zadaniami zawodowymi a składowymi kwalifikacji zawodowych

Tabela 2. Korelacja między zadaniami zawodowymi a składowymi kwalifikacji zawodowych

Zadania zawodowe	Składowe kwalifikacji zawodowych			
	K-1	K-2	K-3	K-4
Z-1	X	X	X	X
Z-2			X	X
Z-3	X	X	X	X
Z-4	X	X	X	
Z-5		X	X	
Z-6		X	X	
Z-7		X	X	
Z-8	X		X	
Z-9	X	X		X
Z-10		X	X	
Z-11	X	X	X	
Z-12	X	X	X	X
Z-13		X	X	X

7. Kwalifikacje ponadzawodowe

UWAGA: Kwalifikacje na poziomie wyższym zawierają kwalifikacje z poziomów niższych

Tabela 3. Przyporządkowanie kwalifikacji ponadzawodowych do poziomów kwalifikacji

Poziom kwalifikacji zawodowych	Kwalifikacje ponadzawodowe
UMIEJĘTNOŚCI	
1	*)
2	– Organizuje własne stanowisko pracy. – Stosuje zasady, przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony ppoż. i ochrony środowiska na swoim stanowisku pracy. – Przestrzega ergonomicznych zasad organizacji pracy, uwzględniając właściwości fizjologiczne i psychologiczne człowieka. – Charakteryzuje i interpretuje podstawowe przepisy prawa pracy. – Bezpośrednio komunikuje się z przełożonymi i współpracownikami. – Posługuje się dokumentacją techniczną związaną z wykonywanym zadaniem zawodowym, instrukcjami obsługi, poradnikami, normami itp. – Udziela pierwszej pomocy przedmedycznej. – Obsługuje komputer i urządzenia peryferyjne.
3	– Określa zadania członków nadzorowanego zespołu pracowników. – Wprowadza, w porozumieniu z przełożonymi, rozwiązania organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakości pracy. – Wpływa na właściwe postawy pracowników. – Kształtuje poprawne stosunki międzyludzkie w zespole. – Motywuje siebie i pracowników zespołu do efektywnej, odpowiedzialnej i bezpiecznej pracy. – Stosuje przepisy oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska, wydaje polecenia w sprawie usuwania niedociągnięć i nadzoruje ich wykonanie. – Rozwiązuje problemy na nadzorowanych stanowiskach pracy. – Nawiazuje kontakty z klientem. – Tworzy atmosferę współpracy, zaufania i akceptacji. – Sporządza podstawową dokumentację warsztatową.
4	*)
5	*)
WIADOMOŚCI	
1	*)
2	– Zasady organizacji stanowiska pracy. – Przepisy, zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony ppoż. i ochrony środowiska naturalnego na zajmowanym stanowisku. – Wymagania bhp, ppoż. i ochrony środowiska dotyczące organizacji stanowisk pracy. – Elementarne podstawy komunikacji społecznej. – Zasady współżycia społecznego. – Podstawowe pojęcia z zakresu psychologii człowieka. – Zasady posługiwania się dokumentacją techniczną i instrukcjami obsługi. – Obsługa komputera i urządzeń peryferyjnych. – Zasady i metody udzielania pomocy przedmedycznej.

Poziom kwalifikacji zawodowych	Kwalifikacje ponadzawodowe
3	– Zadania kierownika zakładu. – Podstawy organizacji pracy. – Nowoczesne rozwiązania techniczno-organizacyjne wpływające na poprawę warunków pracy blacharza. – Elementy prawa. – Praca w zespole pracowniczym. – Podstawy psychologii pracy. – Podstawy przedsiębiorczości. – Przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, przeciwpożarowe i ochrony środowiska na poziomie umożliwiającym sprawowanie nadzoru. – Zasady sporządzania i przechowywania dokumentacji warsztatowej.
4	*)
5	*)
CECHY PSYCHOFIZYCZNE	
1	*)
2	– Ostrość wzroku. – Rozróżnianie barw. – Sprawność manualna. – Sprawność fizyczna. – Samokontrola. – Zdolność współpracy w zespole. – Cierpliwość. – Uzdolnienia techniczne. – Samodzielność.
3	– Zdolności kierownicze. – Zdolność przekonywania i negocjowania. – Zdolność nawiązywania kontaktów. – Zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji.
4	*)
5	*)

*) Nie zidentyfikowano w badaniach.

8. Specyfikacja kwalifikacji ogólnozawodowych, podstawowych i specjalistycznych dla zawodu

UWAGA: Kwalifikacje na poziomie wyższym zawierają kwalifikacje z poziomów niższych

POZIOM 1

– Nie zidentyfikowano.

Kwalifikacje ogólnozawodowe

Umiejętności

- Sprawdza wyposażenie i sprawność sprzętu oraz środków ochrony indywidualnej na stanowisku pracy.
- Posługuje się na stanowisku pracy sprzętem oraz środkami ochrony indywidualnej.
- Rozpoznaje budowę pojazdów samochodowych.
- Rozpoznaje strukturę nośną nadwozia z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz rozmieszczenie punktów pomiarowych płyty podłogowej.
- Odczytuje dokumentację technologiczną procesu montażu elementów nadwozia.
- Odczytuje rysunki złożeniowe, wykonawcze i zestawieniowe elementów nadwozia samochodowego.
- Planuje operacje niezbędne do wykonania elementu nadwozia pojazdu.
- Rozpoznaje rodzaje spoin i połączeń stosowanych w nadwoziach pojazdów.
- Rozpoznaje i dobiera odpowiednie narzędzia, urządzenia oraz oprzyrządowanie do wykonania prac blacharskich.
- Łączy blachy na zakłady blacharskie przy wstawianiu łąt i wytłoczek naprawczych.
- Rozpoznaje rodzaje spoin i połączeń spawanych.
- Rozpoznaje połączenia zgrzewane.
- Dokonuje zabezpieczenia antykorozyjnego nadwozia.
- Stosuje sprzęt i urządzenia do zabezpieczenia antykorozyjnego elementów nadwozia, zgodnie z zasadami bhp, ppoż. i ochrony środowiska oraz Dokumentacją Techniczno-Ruchową.

Wiadomości

- Rysunek techniczny w blacharstwie samochodowym.
- Podstawy mechaniki technicznej.
- Podstawy wytrzymałości materiałów.
- Podstawy materiałoznawstwa.
- Podstawy maszynoznawstwa.
- Podstawowe operacje obróbki ręcznej.
- Podstawy obróbki plastycznej.
- Podstawy spawalnictwa. Spawanie i zgrzewanie.
- Oznaczenia spoin, zgrzein i innych rodzajów połączeń elementów.
- Materiały pomocnicze do prac blacharskich.
- Tworzywa sztuczne, szkło, drewno.

- Narzędzia, urządzenia oraz oprzyrządowanie stosowane podczas wykonywania prac blacharskich.
- Budowa pojazdów samochodowych.
- Rodzaje, budowa i funkcje nadwozi pojazdów samochodowych.
- Budowa i zasada działania elementów czynnego i biernego bezpieczeństwa pojazdu samochodowego.
- Zjawisko korozji i jej zapobieganie.
- Preparaty do zabezpieczeń antykorozyjnych.
- Preparaty do mycia i konserwacji powłok lakierowych.

Cechy psychofizyczne

- *Nie zidentyfikowano.*

Kwalifikacje podstawowe dla zawodu

Umiejętności

- Charakteryzuje niezbędne wyposażenie stanowiska blacharskiego (K-1, K-2, K-3).
- Wykorzystuje materiały konstrukcyjne stosowane w blacharstwie samochodowym (K-2, K-3).
- Ocenia jakość i przydatność materiałów blacharskich zgodnie z wymaganiami technicznymi (K-1, K-2, K-3).
- Rozpoznaje sposób łączenia poszycia zewnętrznego i pokryw nadwozia (K-1, K-2, K-3).
- Dokonuje oględzin pojazdu (K-1, K-4).
- Dokonuje pomiaru szczelin montażowych nadwozia (K-1, K-4).
- Demontuje oraz montuje zespoły i części nadwozia samochodowego (K-2, K-3).
- Demontuje i montuje zewnętrzne i wewnętrzne elementy wyposażenia nadwozia (K-1, K-2, K-3).
- Demontuje i montuje podstawowe elementy instalacji elektrycznej oraz wiązki przewodów (K-2, K-3).
- Oczyszcza arkusze blachy ze zgorzeliny, ognisk korozji i tłuszczów metodami mechanicznymi i chemicznymi (K-2, K-3).
- Trasuje blachy do wykonania elementów nadwozia zgodnie z dokumentacją techniczną (K-3).
- Wykonuje cięcie prostoliniowe i krzywoliniowe blach cienkich za pomocą narzędzi do ręcznego cięcia blach oraz za pomocą maszyn i narzędzi do mechanicznego cięcia blach według zadanej linii lub zadanych wymiarów (K-2, K-3).
- Wykonuje podstawowe operacje obróbki ręcznej, prostowanie i gięcie blachy, ścinanie i wycinanie, odcinanie, wiercenie, gwintowanie, piłowanie, szlifowanie, docieranie i polerowanie blachy (K-3).
- Przebija blachy cienkie za pomocą ręcznych narzędzi do przebijania (K-3).

- Wykonuje gięcie i kształtowanie blachy cienkiej z użyciem narzędzi ręcznych i maszyn blacharskich (K-2, K-3).
- Wykonuje naprawę wgniecenia zewnętrznego poszycia nadwozia za pomocą ręcznych narzędzi do kształtowania blach (K-3).
- Wykonuje naprawę elementu nadwozia metodą termiczną za pomocą palnika gazowego i zgrzewarki nadwoziowej (K-3).
- Wyrównuje uszkodzenia nadwozia za pomocą rozpieracza blacharskiego (K-3).
- Wykonuje naprawę miejscowego uszkodzenia elementu nadwozia poprzez wstawienie łąty naprawczej (K-3).
- Wykonuje naprawę miejscowego uszkodzenia korozyjnego elementu nadwozia poprzez wstawienie wyłoczki naprawczej (K-3).
- Wyrównuje niewielkie wgniecenia poszycia za pomocą lutowania (K-3).
- Wykonuje naprawę uszkodzonych elementów wykonanych z tworzyw sztucznych (K-3).
- Zamawia części zamienne niezbędne do wykonania naprawy (K-1, K-2, K-3).
- Wykonuje pomiar geometrii nadwozia/ramy podwozia z użyciem przyrządów pomiarowych (K-1, K-2, K-4).
- Wykonuje demontaż kompletnych elementów mocowanych rozłącznie (drzwi, pokrywa komory silnika, pokrywa bagażnika) (K-2, K-3).
- Wykonuje demontaż kompletnych elementów łączonych nierozłącznie (tylny błotnik, bok pojazdu, przegroda czołowa) (K-2, K-3).
- Montuje nowy element do elementów nośnych nadwozia (K-3).
- Dobiera parametry spawania do zadanej grubości blachy (K-2, K-3).
- Przygotowuje do spawania elementy nadwozia pojazdu samochodowego (K-2, K-3).
- Wykonuje połączenia blach metodą spawania w osłonie gazów ochronnych MAG i MIG w różnych pozycjach spawania (K-2, K-3).
- Wykonuje połączenia blach metodą lutowania twardego w osłonie gazów ochronnych (K-2, K-3).
- Przygotowuje do zgrzewania elementy nadwozia samochodowego (K-2, K-3).
- Wykonuje łączenie elementów wymiennych zgrzewaniem punktowym za pomocą zgrzewarek przenośnych (K-2, K-3).
- Przygotowuje elementy nadwozia do połączenia za pomocą lutowania (K-3).
- Przygotowuje elementy nadwozia do połączenia za pomocą klejenia (K-3).
- Wykonuje połączenia klejone elementów blach (K-3).
- Wykonuje połączenia klejone elementów z tworzyw sztucznych (K-3).
- Wykonuje połączenia klejone blachy stalowej z materiałem niemetalowym (K-3).
- Wykonuje połączenia blach lutem miękkim i lutem twardym (K-3).
- Wykonuje połączenia śrubowe (K-3).
- Wykańcza, zabezpiecza i uszczelnia strefy połączenia (K-2, K-3).
- Segreguje elementy zużyte w zależności od ich rodzaju i zagrożenia dla środowiska oraz zagospodarowuje odpady (K-2, K-3).
- Wykonuje wyciąganie punktu wysokiego (K-2).

- Wykonuje wyciąganie jednocześnie dwóch punktów (K-2).
- Wykonuje wyciąganie w wielu kierunkach (K-2).
- Wykonuje wyciąganie boczne (K-2).
- Wykonuje rozpieranie (K-2).
- Wykonuje jednoczesne wyciąganie i rozpieranie (K-2).
- Wykonuje wyciąganie do góry lub w dół (K-2).
- Określa rodzaje zużycia korozyjnego (K-1, K-2, K-3).
- Wykonuje niezbędne badania stosując odpowiednie urządzenia i przyrządy pomiarowe (K-1, K-4).

Wiadomości

- Urządzenia i przyrządy kontrolno-pomiarowe stosowane w blacharstwie samochodowym (K-1, K-2, K-4).
- Maszyny blacharskie (K-1, K-2, K-3).
- Narzędzia blacharskie (K-1, K-2, K-3).
- Sprzęt do przeprowadzania zabezpieczeń antykorozyjnych (K-3).
- Typowe operacje blacharskie (K-1, K-2, K-3).
- Urządzenia do napraw powypadkowych nadwozi (K-1, K-2, K-4).
- Pomiary powypadkowe nadwozi (K-1, K-2, K-4).
- Materiały konstrukcyjne stosowane do budowy nadwozi samochodowych (K-1, K-3, K-4).
- Zasady bezpiecznej obsługi poduszek gazowych, napinaczy pasów bezpieczeństwa i czujników bezwładnościowych (K-3).
- Pomiary warsztatowe (K-1, K-2, K-3, K-4).
- Technika i technologia cięcia blach (K-2, K-3).
- Technika i technologia kształtowania blach (K-1, K-2, K-3).
- Technologia naprawy różnych rodzajów uszkodzeń nadwozia/ramy podwozia (K-1, K-2, K-3).
- Wyklepywanie blach (K-2).
- Wyrównywanie blach metodą termiczną (K-3).
- Wyrównywanie blach przez rozpieranie (K-2, K-3).
- Wyrównywanie blach za pomocą klejenia i lutowania (K-3).
- Naprawa miejscowych uszkodzeń korozyjnych (K-3).
- Naprawa elementów wykonanych z tworzyw sztucznych (K-3).
- Technologia wymiany elementów nadwozia (K-3, K-4).
- Demontaż i montaż elementów nadwozia (K-1, K-3).
- Regulacje zamków i zawiasów (K-1, K-3, K-4).
- Metody zabezpieczeń antykorozyjnych podczas łączenia i montażu elementów (K-2, K-3).
- Zasady doboru i zamawiania części zamiennych (K-1, K-2, K-3).
- Zasady postępowania ze zużytymi częściami, materiałami pirotechnicznymi i materiałami eksploatacyjnymi (K-2, K-3, K-4).
- Typowe techniki łączenia elementów nadwozia (K-1, K-2, K-3).

Cechy psychofizyczne

- *Nie zidentyfikowano.*

Kwalifikacje specjalistyczne dla zawodu

- *Nie zidentyfikowano.*

POZIOM 3

Kwalifikacje ogólnozawodowe

Umiejętności

- Sprawuje nadzór nad przestrzeganiem zasad bhp, ppoż. i ochrony środowiska naturalnego podczas wykonywania prac blacharskich.
- Przeciwdziała zagrożeniom podczas wykonywania prac zawodowych.
- Analizuje dokumentację warsztatową w zakresie przeprowadzanych prac blacharskich.
- Sporządza arkusz kalkulacji napraw blacharskich.
- Przygotowuje dokumenty do rozliczania z ubezpieczycielem napraw powypadkowych.

Wiadomości

- Zasady sporządzania kalkulacji.
- Przepisy prawa w zakresie działalności zakładu blacharstwa samochodowego.
- Podstawowe zasady dotyczące likwidacji szkód komunikacyjnych stosowane przez towarzystwa ubezpieczeniowe.

Cechy psychofizyczne

- *Nie zidentyfikowano.*

Kwalifikacje podstawowe dla zawodu

Umiejętności

- Kwalifikuje pojazdy do naprawy a ich elementy do wymiany lub naprawy (K-1).
- Dokonuje oceny prawidłowości wykonanych prac blacharskich (K-4).

Wiadomości

- Warunki techniczne wykonania i odbioru prac blacharskich (K-1, K-4).

Cechy psychofizyczne

- *Nie zidentyfikowano.*

Kwalifikacje specjalistyczne dla zawodu

- *Nie zidentyfikowano.*

POZIOM 4

- *Nie zidentyfikowano.*

POZIOM 5

- *Nie zidentyfikowano.*